

je la infanoj, aŭ al la i.) ~ ilia patrino ; akcepto la kongresanojn (aŭ al, aŭ je la kongresanoj) ; la bombardo al la haveno devigis la Turkojn cedi ; premila ~ la vidado je tiuj kompatinduloj li svenis ; ekspluatado al malsuperaj rasoj ; solvo al la problemo ; konfisko al gazetoj ; bezono al plorado. 11 Simple la gramatikan dependecon kun iom malpreciza senco : la prezo ~ pano ; sukceso ~ entrepreno ; utileco ~ esp-o ; konkludo ~ la parolado ; ŝtono ~ falpuŝigo ; sub la masko ~ homamo. RIM. Pro la multisenceco de de estas ofte konsilinde enstataŭigi ĝin, se eble, per pli preciza prep. (en. el, pri, pro, super, kontraŭ, antaŭ ke) : la kongreso en Göteborg ; la fruktoj el la ĝardeno ; la konkludo el la leciono ; la enspezoj el la festo ; la elspezoj pro la festo ; la ministro akceptis la honorprotektecon super la kongreso ; la problemo pri la senarmigo ; doni pruvojn pri sia kuraĝo ; la modo pri tio pasis jam ~ longe Z ; la preparoj por la festo, ktp.

C) Rilatante al adj. aŭ adv. : 12 montras simple la gramatikan dependecon : glaso plena ~ akvo ; esti kontenta ~ io ; (mal)proksima ~ ; meze ~ ; norde ~ , kaŭze ~ ; helpe ~ , komence ~ , kondiĉe ~ , sekve ~ ; for ~ l'okuloj, for ~ l'koro. Kp JE.

II* Vortero kun la senco 1 aŭ 2 : ~lgi. ~meti, apartigi, disigi. ~lgi. Apartigi. Ek~. Eke ~.

III* Prefikso kun la senco 1 aŭ 2 : ~meti, ~fali, ~sali, ~veni, ~voĵigi, sin ~eni ; ~post ; ~tempe ~ Z ; ~loke ~ Z (ekmalproksimiĝe ~ , ekirante ~).

Debato. Diskuto laŭ ordigita maniero en oficiala kunveno (kongreso, parlamento ktp) : la leĝo estis akceptata sen longaj ~oj. ~1 (tr). Oficiale diskuti.

Debeto. Tuto de ĉiuj sumoj ŝulditaj de iu al komercisto : via ~o atingas ĝis 1.700 dolaroj. ~1 (tr). Enskribi en konton la ŝuldojn de iu ; malkrediti : oni ~as la klienton per ĉio, kion li ricevas, k oni kreditas lin per ĉio, kion li pagas.

debito Z. Facila podetala aŭ pogranda vendado de varo : tiu komercaĵo havas grandan ~on.

debitoro Z. Ŝuldanto.

debuti Z (ntr). 1 Sin prezenti unuafoje antaŭ la publiko : tiu aktoro ~is kun

granda sukceso. 2 Unuafoje elpaŝi, agi ; komenci : li ~is en tute malalta posteno ; nia ~o, la unua lernolibro de nia lingvo, eliris en lingvo rusa Z.

*Decl (ntr). 1 Esti konforma kun la sociaj kutimoj, kun la gentilaj moroj, kun la reguloj de bonedukiteco k moraleco : ~as, ke vi vizitu vian instruiston ; ne ~as fumi tie ĉi ; kiaj ceremonioj ~as Z ? 2 (Ev) Konveni : al li ~as ne gratulo, sed mallaudado ; la krono, kiu ~as al la belo Z ; tiu koloro ne ~as al la brunulinoj. Kp TAŬGI, KONGRUI. RIM. Post decl oni uzas indikativon, se oni esprimas simplan juĝon aŭ konstaton : ne ~as, ke vi tiel laŭte krias. Sed, se oni volas esprimi malpermeson aŭ ordonon, oni uzu la u-modon : ne ~as, ke vi tiel laŭte krii. ~a. ~anta. 1 : ne estas nun ~a tempo por viziti lin ; elektu pli ~ajn esprimojn ; akcepton ~an ni al li faros Z ; la simpla ~eco ordonas al vi silenti ; mal~a vesto. 2 : tio estos por li ~a puno Z ; ~a rekompenco ; en ĉio devas esti observata la ~a mezuro ; esp-o jam ĝajnis por si ~an postenon en la interpopolaj rilatoj ; tio ne estas ~a kaŭzo por fieriĝi Z. Kp KONFORMA. ~e. En ~a maniero. 1 : ~e akcepti iun ; ofiĉisto en ~e butonumita uniformo B ; vestita malriĉe sed ~e. 2 : mi lernis ~e lin ŝati ; lernante fremdajn lingvojn, ni ne havas la eblon ~e fordonni nin eĉ al unu el ili Z.

*Decembro. La dekdua k lasta monato de la jaro.

*Decidi (tr). Definitive fiksi post pripenso opinion, juĝon aŭ volon : mi jam de longe tion ~is Z ; mi ~is, ke vi ... Z ; li ~is transloĝigi ; oni ~is organizi kurson ; ni ~is ne paroli plu pri iaj reformoj Z ; oni ~is por li la plej facilan rolon ; (f) : la loto ~os inter vi ; ĉe tiu malsano, unu horo povas ~i inter vivo k morto Z ; la ~ita loko de ŝia sorto Z. Kp SOLVI, DIFINI, DESTINI. ~lgi. 1 lgi ~anta : mi ~igis mian amikon veni en la teatron ; nur monmanko ~igis nin halti. 2 Igi ~ata : tio ~igis la militon. ~lgi. 1 Igi ~anta ; ek~i : post longa ŝanceliĝo, li fine ~igis. 2 Igi ~ata : la entrepreno rapide ~igis. ~(ig)a. Estiganta ~on : ~a batalo, venko, voĉo de la prezidanto, pruvo, motivo, cirkonstanco. ~o. ~ado aŭ ~aĵo : fari ~on Z ;